

המציאות היהודית

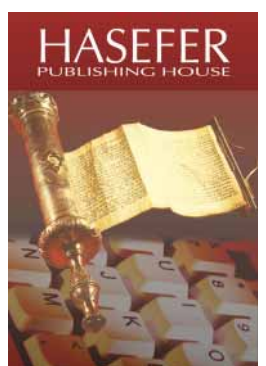
ח - כה אדר תשס"ז • כתב-עת של איחוד הקהילות היהודיות ברומניה

ויכוח מסביב לזיכוי

תחת כותרת זו אנו מפרסמים את דעתה של המערכת ואת דעתם של אינטלקטואלים, יהודים ולא יהודים, בעניין החלטת בית הדין לערעורים בבוקרשט על זיכוי החלקי של יון אנטונסקו. אנו מביאים הוכחות לחוסר היושר שבהחלטה, ומסקנות שאינן נוגעות רק ליהודים מרומניה אלא לדעת הקהל הבין-לאומי בקשר לרומניה.

בגיליון זה אנו מייחדים שני עמודים ליריד הספרים הבין-לאומי ה-23, שהתקיים בירושלים בתאריכים 18 - 23 בפברואר ש.ז. היריד, שמתקיים מאז 1963, הוא פרי יוזמתו של ראש עיריית ירושלים לשעבר, טדי קולק ז"ל. היריד הוא למעשה שוק ענק של ספרים, ומתקיימים בו אירועים תרבותיים, חברתיים, הרצאות, סרטים, קונצרטים, שירה, ריקודים, וגם תערוכה של ציור וצלום אמנותי. הרגע החשוב ביותר, מתוך כל האירועים ביריד, היה אולי הענקת פרס לספרות מטעם העיר ירושלים. עם פתיחת היריד, הוענק השנה פרס חשוב זה לסופר ולפילוסוף הפולני לאזק קולאקובסקי. על משמעות היצירה של מקבל הפרס לאזק קולאקובסקי, ועל תפקידו האינסופי של הסופר, להילחם ברע, דיבר שמעון פרס. אחריו דיבר ראש העיר הנוכחי אורי לופליאנסקי, אשר נשא דברי הערכה לקודמו. ההוצאה לאור של הפדרציה - "הספר" - הצליחה ביריד עד מאוד: מסיבת עיתונאים שהתקיימה במכון התרבות של ממשלת רומניה בתל-אביב; ראיון ב"קול ישראל" עם מנהל ההוצאה לאור, הסופר שטפן יורש; השתתפות במגוון אירועים תרבותיים שאירגן מרכז לחקר יהודי רומניה באוניברסיטה העברית בירושלים ומרכז ללימודי היהדות "גולשטין גורן" באוניברסיטה בירושלים ומרכז ללימודי היהדות "גולשטין גורן" באוניברסיטה בוקרשט; השקת ספר "רות" בתרגומו ופירושו של ברוך טרקטין, במרכז לתרבות חיפה ועוד. מכירות הוצאת "הספר" היו גם הן מוצלחות: כל הספרים שהביאו לישראל נמכרו עד לאחרון. את האירועים התרבותיים הרומניים ביריד השלימו רסיטלים של שירה וזמרה, פגישות עם משוררים ישראלים, ערב "לזכרו של לוציאן ראיקו", הצגות ריקודים (להקת יורדאקה), גאז עם אלכסנדרר באלאנסקו ועדה מיליה.

יריד הספרים הבין-לאומי ה-23 בירושלים

אשר התקיימה במרכז הקהילתי לתרבות; ברכות חמות לכותבי הטקסט, למלחינים, לשחקנים ששיחקו (ביים הרי אליאד), ב-5 וב-6 במרס, לפני פורים. בהצגה נחשפנו שוב לאנשים בעלי יכולות מקצועיות, למקהלה של קטנים וגדולים, ולקסמו של הריקוד הישראלי. את חג הפורים חגגו כל הקהילות היהודיות במדינה, וזה הוכיח שוב את התעוררותן של הקהילות הקטנות. בהצגות פורים בבוקרשט, ובכל רחבי המדינה, השתתפו מנהיגי הקהילה של הפדרציה וקהילת בוקרשט, אישים, נציגי הכנסיות ואנשי תרבות.

מסורת: פורים בקהילות שלנו

5
7
6
7

ההצגות של פורים 5767 גם עסקו בשאלה האם אין אנו עומדים לבד מול ה"המנים" השונים, והאם אפשר להציב גבולות לערכים דמוקרטיים. שמענו את מגילת אסתר ב"טמפל קוראלי" מפיחה של הרב הראשי מנחם הכהן והרב אברהם ארנפלד, ונכחנו פעם נוספת במסקנה: זכותנו להגנה עצמית בימים ההם, כשקיומנו היה בסכנה. על אף הסוגיות העמוקות שדנו בהן בחגיגות פורים, הוגש הכול באווירה היתולית - שהרי הצחוק מרפא. כדאי לציין את הקרניבל של הצעירים בהצגת בכורה

גורג' ראדו בוגדן

ספריית האודיו של "המציאות היהודית"

גורג' ראדו בוגדן, שעליו אמר אלקו פאליאולוגו שהוא ההיסטוריון החשוב ביותר במדינה, חגג ב-11 במרס ש.ז. 87 שנה. בראיון ארוך, שבה נולדה ה"פונטקה ר.א." שאנו מפרסמים בגיליון זה, פרש לפנינו גורג' ראדו בוגדן בחוכמה ובדיוק רב תיאורים נהדרים של דרכו הארוכה מגאלאצי עיר הולדתו אל מוזיאונים מובילים בעולם. מתוך כל האישים שהכיר, הוא בחר לספר ולתאר רגעים, שבהם בילה בחברתם של טודור ארגזי, איליה ארנבורג וחוריה ברניה. זה מכבר התחיל לכתוב זיכרונות, להם קרא "זיכרונות מהפרוזודור". עד כה הצליח לרשום רק 14 שנה מחייו, ונשאר עוד הרבה לומר על מנת שהתמונה תהיה שלמה.

אירועים אנטישמיים שונים

באותו העמוד מצוינת גם חוברת אנטישמית שפורסמה, לצד התגובות של האיחוד האירופאי נגד הפרסום הזה. פרסומים מעין אלה בהונגריה גונו על-ידי ראש הממשלה פרנק גיורסאני. המאמר "להיות יהודי בדנמרק" מציין את השינוי שחל בדנמרק, שבעבר הייתה דוגמה לאחדות. זאת ועוד, בהתייחס ל"פורום הכללי נגד האנטישמיות", מציינים בפעם הראשונה שמשרד החוץ הישראלי שם דגש וקרא להילחם בתופעה זו.

מדורים חדשים

אנו ממשיכים לחדש את הירחון, ולבקשת הקוראים הוספנו מדורים: על יד העמודים והמדורים החדשים "מדע וחיים", "מדינת היהודים", "יהודים וספרות אקטואלית" הוספנו שני מדורים חדשים - "העולם המחשבת" - ערוך בידי הסופר אוקטביאן סאבה, שיעסוק באישים יהודים מעולם האמנות, מלחינים, שחקנים, סופרים, אשר הכיר. "משפטים ביקורתיים" - מדור אשר יוגשו בו דעות שונות ובעיות מחיי הקהילה היהודית או מחוצה לה. מטרת המדור להביא לידי החלפת דעות של ממש, וכאן אנו מחכים להשתתפות הקוראים. אנו מקווים ששני המדורים יהיו לשביעות רצון הקוראים.

I.S.S.N. 1223 - 7736
5 948474 000551 11